

Abordatge integral de la Insuficiència Cardíaca a l'Atenció Primària

Del 16 de març al 14 de juny 2020

Aula Virtual de la CAMFiC

Objectius

Objectiu general

Millorar la capacitat resolutiva del professional sanitari en el maneig de pacients amb insuficiència cardíaca crònica, amb una visió de treball en equip per a oferir una atenció integral i multidisciplinària.

Objectius específics

Al final del curs, l'alumne serà capaç de:

- Avaluar i analitzar els signes i símptomes inclosos en la síndrome clínica de la insuficiència cardíaca (IC) i el seu diagnòstic diferencial.
- Aplicar les proves complementàries per a establir el diagnòstic de IC i desenvolupar un algorisme de diagnòstic específic per a atenció primària de salut.
- Desenvolupar els aspectes claus durant l'optimització farmacològica i el seguiment de la malaltia.
- Descriure els fàrmacs més usats en IC, caracteritzar el seu mecanisme d'acció i els seus efectes adversos.
- Incidir en aspectes fonamentals de l'educació sanitària.
- Afavorir l'ús dels principals qüestionaris usats en IC en el nostre entorn.
- Millorar la gestió transversal del procés assistencial de la IC.
- Abordar situacions especials de maneig: IC en l'ancià, IC i comorbiditats.
- Incidir en els aspectes claus en el maneig de la insuficiència cardíaca aguda.
- Facilitar la prescripció d'exercici físic en insuficiència cardíaca.
- Millorar l'atenció del final de vida en el pacient amb IC.

Contingut i durada

Per una distribució del temps dedicat pels alumnes a l'estudi, es proposa el següent un cronograma orientatiu per blocs i continguts, amb els tutors especialistes en cada tema:

Bloc 1. Professora: Amparo Mena (10 hores)

1. Introducció: epidemiologia i factors etiològics de la insuficiència cardíaca.
2. Manifestacions clíniques i diagnòstic diferencial: utilitat dels criteris de Framingham. Eines per a millorar l'aproximació diagnòstica.
3. Exploracions complementàries: rendiment de l'electrocardiograma, la radiografia de tòrax i el ecocardiograma en el diagnòstic. Incorporació dels peptíds "natriürètics com a eina en el diagnòstic diferencial.

Bloc 2. Professora: Mar Domingo (10 hores)

4. Tractament farmacològic: indicacions, introducció i maneig clínic per al personal mèdic i d'infermeria en la consulta. Principals fàrmacs en insuficiència cardíaca: diürètics, β - bloqueantes, inhibidors de l'eix renina-angiotensina-aldosterona, antagonistes dels receptors de la neprilisina. Dispositius en IC: indicacions del desfibril·lador automàtic implantable (DAI) i la teràpia de resincronizació cardíaca.

Bloc 3. Professora: Elena Merino (5 hores)

- 5. Dieta i estils de vida en insuficiència cardíaca.
- 6. Signes d'alarma. Importància de l'autocontrol del pes i el monitoratge en la consulta. Factors precipitants de la descompensació: causes més freqüents en les quals incidir. L'incompliment terapèutic: eines per a millorar-ho.
- 7. Efectes adversos dels fàrmacs: maneig en la pràctica clínica

Bloc 4. Professora: Carmen Cabaco. Neus Badosa (5 hores)

- 8. Qüestionaris en insuficiència cardíaca: importància i aplicabilitat pràctica del qüestionari de qualitat de vida Minnesota Living with Heart Failure i l'escala europea d'autocura.
- 9. Perspectiva actual i de futur en l'abordatge de la insuficiència cardíaca: alternatives de gestió (models de gestió del procés).

Bloc 5. Professors: Thais Fàbregas, Jose Mª Verdú (10 hores)

- 10. IC amb fracció d'ejecció preservada
- 11. IC en situacions especials: IC en l'ancià, anèmia, EPOC, diabetis mellitus
- 12. IC aguda. Maneig de les descompensacions
- 13. Atenció pal·liativa en IC.

Durada: 40 hores

Metodologia

Utilitzant com a fil conductor casos clínics s'aniran abordant tots els conceptes claus per tal d'arribar a un possible plantejament de resolució dels casos plantejats, fomentant la participació activa dels assistents. Es posarà a disposició dels alumnes un fòrum on plantejar dubtes als tutors del curs.

Dirigit a

Metges i metgesses de l'Atenció Primària.

Places: 500

Autors

Amparo Mena González. Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. EAP Congrés (Barcelona). Membre del Grup de Treball de Malalties del Cor de la CAMFiC i del Grup de Cardiovascular de la semFYC.

Elena Merino Domínguez. Diplomada en Infermeria. Servei d'Atenció Primària Ripollet (Barcelona).

Maria de la Mar Domingo Teixidor. Especialista en Medicina Familiar i Comunitària.). Unitat d'Insuficiència Cardíaca de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol (Badalona). Servei d'Atenció Primària Badalona-Sant Adrià Besòs. Membre del Grup de Treball de Malalties del Cor de la CAMFiC i del Grup de Cardiovascular de la semFYC.

María Carmen Cabaco Reverter. Diplomada en Infermeria. EAP Sant Roc (Badalona).

José M.ª Verdú Rotellar. Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. Equip d'Atenció Primària Sant Martí de Provençals (Barcelona). Professor associat del Departament de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Thaïs Fàbregas Comadrán. Diplomada en Infermeria. EAP Santa Coloma de Farners (Girona).

José M.ª Lobos Bejarano. Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. EAP Gessamí (Madrid). Coordinador del Grup de Cardiovascular de la semFYC.

Neus Badosa Marcè. Diplomada en Infermeria. Coordinadora de la Unitat d'Insuficiència Cardíaca de l'Hospital de la Mar (Parc de Salut Mar), Barcelona.

Luis Lozano Mera. Especialista en Medicina Familiar i Comunitària.. EAP Mèrida Urbà I. SES. Membre del Grup de Cardiovascular de la semFYC.

Susana Sanchez Ramón. Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. Cap d'Unitat del Servei d'Urgències Hospital Universitari Rio Hortega,. Valladolid. Membre del Grup de Cardiovascular de la semFYC. Professora associada del Departament de Medicina, Dermatologia, i Toxicologia. Universitat de Valladolid.

Luis Fransi Galiana . Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. Centre de Salut Monteporreiro (Pontevedra). Membre del Grup de Cardiovascular de la semFYC.

Josep Lupón Rosés. Especialista en Cardiologia. Coordinador de la Unitat d'Insuficiència Cardíaca de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona (Barcelona). Professor associat del Departament de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Antoni Bayés-Genís. Especialista en Cardiologia Cap del Servei de Cardiologia de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona (Barcelona). Professor associat del Departament de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Antoni Fornós Garrigós. Especialista en Medicina Familiar i Comunitària. Subdirector d'Atenció Primària del Departament València-Hospital General. Coordinador del Grup de Treball de Malalties Cardiovasculars de la Societat Valenciana de Medicina Familiar i Comunitària.